

ת"פ 12972/06/15 - מדינת ישראל נגד א ר (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

17 בפברואר 2016

ת"פ 12972-06-15 מדינת ישראל נ' ר (עציר)

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י בא-כוחה עו"ד רומן זילברמן

נגד

א ר (עציר) - בעצמו

הנאשם

ע"י בא-כוחו עו"ד ניר ליסטר

נוכחת:

מתורגמנית לשפה הרוסית - גב' מרים בר-דב

[פרוטוקול הושמט]

גזר-דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש בבן זוג.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן במועד הרלוונטי לכתב האישום הנאשם וגב' ס ר (להלן: "**המתלוננת**") היו גרושים זה מזו, אולם, גרו יחדיו בדירה משותפת ברח' ... בב"ש. ביום 2.6.15 סמוך לשעה 13:00 בכתובת הנ"ל פנה הנאשם למתלוננת ודרש ממנה כסף בכדי לרכוש אלוהול. המתלוננת סירבה לבקשה ובתגובה איים עליה הנאשם בכך שאמר לה שירצח אותה באם לא תיתן לו את הכסף. לאחר מכן, יצא הנאשם מהבית ושב לאחר כחצי שעה, בהיותו תחת השפעת אלוהול. במעמד זה, איים הנאשם בפעם נוספת על המתלוננת בכך שירצח אותה וכן ציין כי הוא אינו מפחד להיכנס לכלא.

בהמשך איים עלה בכך שאמר לה: "**זונה אם אני אקום בלילה ואראה שלא כיסית אותי עם השמיכה, את לא תתעוררי מחר בבוקר, אני אדקור אותך עם סכין**". לאחר דברים אלו תקף הנאשם את המתלוננת בכך שאחז בה עם ידו האחת בשמלתה באזור בית החזה וחבט בה בראשה עם ידו האחרת וסטר על לחיה. בעקבות מעשים אלו נגרמה למתלוננת חבלה המתבטאת באדמומיות ונפיחות קלה באזור לחי ימין.

במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, הגבילה המאשימה את עצמה לעונש מקסימאלי של 24 חודשי מאסר

עמוד 1

בפועל, הכולל את הפעלת המאסרים המותנים אשר תלויים ועומדים נגד הנאשם. מנגד, בא-כוח הנאשם היה חופשי בטיעוניו ביחס לכלל רכיבי העונש.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה במסגרת הראיות לעונש ביקשה להעיד את בתו של הנאשם, גב' א ח, וכן את המתלוננת, הגב' ס ר.

בתו של הנאשם ציינה בעדותה כי עד גיל עשר הנאשם תפקד כאבא על הצד הטוב ביותר וזאת עד אשר מצאה עצמה במקלט לנשים מוכות, מנותקת מסביבתה המוכרת. זו מסרה כי הנאשם מכור לאלכוהול במשך שנים רבות. כמו כן, ציינה כי בפעמים הראשונות בהן תקף את אמה ואחותה הצליחה לסלוח לו, אולם, לאחר שהבינה כי הלה שב על מעשיו פעם אחר פעם, התייאשה ממנו. העדה מסרה כי בחתונתה אביה לא נכח וכי במובנים רבים היעדרותו הקלה עליה, שכן, לא חששה שמא הלה ישתה לשכרה ויבזה אותה ביום חתונתה. בסיום דבריה ציינה את חששה הרב מכך שהנאשם יפגע באמה לאחר שישתחרר. בחקירתה הנגדית ציינה כי היא אוהבת אותו וזאת חרף אמרותיה במשטרה בהן ייחלה למותו. לדבריה אמירות אלו נאמרו בשעת כעס לאחר שהנאשם התעלל באחותה בת ה-18. עוד ציינה כי לא אחת התקשר הנאשם וביקש ממנה לבוא לפני שיהרוג את אמה ואחותה.

באשר למתלוננת - זו מסרה כי הנאשם תוקפני כלפיה ומשפיל אותה. עוד ציינה כי האלימות מופנית גם כלפי ילדתה בת ה-18. המתלוננת ציינה כי במשך 15 שנה הנאשם נכנס ויוצא מבית הסוהר וכי תמיד קיוותה שישתנה, אולם הלה מתכחש להתמכרותו לאלכוהול וסבור שאינו צריך טיפול. בחקירתה הנגדית מסרה כי מעוניינת שישב מאחורי סורג ובריח ושלא יחזור לביתם.

בטיעוניה בכתב הפנתה המאשימה לחומרת המעשים בהם הודה הנאשם ובפרט לחבלות שנגרמו למתלוננת בעקבות מעשים אלו. בהתאם לתיקון 113, ציינה את הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. כאמור, במסגרת הסדר הטיעון זו הגבילה עמה לעונש כולל של 24 חודשי מאסר בפועל, לרבות הפעלת המאסרים המותנים התלויים ועומדים נגדו. כמו כן, זו סבורה כי הפגיעה בערכים המוגנים בתיק זה הינה גבוהה, שכן הנאשם לא הסתפק אך באיומים אלא למרבה הצער אף הפנה כלפיה אלימות אשר הותירה במתלוננת חבלות פיזיות. זו הפנתה לכך שמעדותה של המתלוננת ובתה אשר ניתנו במסגרת הראיות לעונש ניתן ללמוד על המצוקה הגדולה אשר זו הייתה נתונה במשך תקופה ארוכה. במסגרת גזירת הדין הפנתה לעברו הפלילי אשר רובו עוסק בעבירות אלימות במשפחה. כך גם ציינה כי נגד הנאשם תלויים ועומדים שני מאסרים מותנים אשר אין בהם כדי להרתיעו. נוכח דבריה, עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר כולל של 24 חודשי מאסר בפועל וזאת לצד הטלת מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננת.

מנגד, בא-כוח הנאשם הפנה לכך שהנאשם הודה ונטל אחריות מלאה על מעשיו. הלה סבור כי עבירת התקיפה הינה מינורית. בא-כוח הנאשם תיאר כי האווירה בביתם של השניים קשה, שכן, המדובר בזוג שהתגרש וחרף כך מתגורר יחד בדירתם המשותפת. לדבריו, המתלוננת מעוניינת שהנאשם יתרחק מהבית לא רק בעקבות מעשיו. הלה ציין כי המדובר בנאשם כבן 70 אשר מעוניין לעזוב אחרי שחרורו את ביתו. באשר למאסרים המותנים ציין כי המדובר בשני מאסרים מותנים אשר ניתנו באותו גזר-דין ועל-כן אין להפעילים באופן מצטבר זה לזה. נוכח גילו של הנאשם וכן נוכח החרטה

שהביע הנאשם עתר שלא למצות את הדין עימו, ולהסתפק בתקופת התנאי הארוכה מבין השניים, היינו עשרה חודשים.

הנאשם ביקש להוסיף על דברי בא-כוחו וביקש לסלוח לו. הלה ציין כי הוא אינו אלוהוליסט. עוד ציין כי המתלוננת היא זו שמתגרה בו על מנת שימעד, יתקוף אותה ובכך תוכל להוציאו מדירתם המשותפת.

דין והכרעה

ראשית יוער כי בתיק דנן המדובר ב"הסדר טווח" היינו הסדר בו המאשימה מגבילה עצמה לתקרה עונשית של 24 חודשי מאסר בפועל הכוללת את הפעלת המאסרים המותנים העומדים נגד הנאשם. בהתאם לפסיקה הנוגעת, במצב דברים שכזה, אין מקום לעבור בכל התחנות השונות אשר מורנו תיקון 113 לחוק העונשין, וכך גם אין מקום לקבוע מתחמי ענישה הולמים, שכן מלכתחילה במסגרת שקלול המשא ומתן בין הצדדים, הגיעו אלה למתווה עונשי מוסכם.

אין פירוש הדבר שבית משפט פטור מלשקול את אותם שיקולים הנמצאים בבסיס תיקון 113, אולם רק במקרים בהם ישנה סטייה מהותית, על בית המשפט להתערב בטווח הענישה אליו הגיעו הצדדים. ביחס לכך ר' ע"פ 512/13 **פלוני נגד מדינת ישראל**, שם בית המשפט העליון מציין כי מתחם ענישה משקף קביעה נורמטיבית של בית המשפט, בעוד טווח ענישה משכלל כוח המיקוח של הצדדים הכולל בין היתר אינטרסים שונים העומדים בבסיס קיומם של הסדרי טיעון.

בתיק זה לא מצאתי כי הטווח העונשי שהוצג במסגרת ההסדר אל מול מתחם העונש שהיה נקבע על ידי בית המשפט הינו בלתי סביר באופן המחייב את בית המשפט לחרוג ממנו.

לגופם של דברים, בעבירת התקיפה פגע הנאשם בערכים מוגנים של כבוד האדם, שלמות התא המשפחתי וזכותה של המתלוננת לחיים בביטחון תוך הגנה על בריאותה ושלווה נפשה.

בעבירת האיומים פגע הנאשם בערכים החברתיים של שלווה נפשה, בטחונה וחירות פעולתה של המתלוננת. עבירת האיומים נועדה לערער את תחושת ביטחון, וזאת תוך ציפייה כי המאיומים ישנה החלטתו או דרך פעולתו. בכך יש כדי לפגוע באוטונומיית הבחירה החופשית.

לא אחת עמד בית המשפט העליון על חומרתם הרבה של עבירות האלימות במשפחה, ועל הצורך להוקיע רעה חולה זו מחברתנו. כך למשל פסקה כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (11.10.2007):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת

זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצות של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה".

בע"פ 669/12 יוסף עמיאל נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (19.04.2012) ציין כב' השופט י' עמית כי:

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה".

בבחינת נסיבות ביצוע העבירה יש ליתן הדעת לכך שהנאשם והמתלוננת, חרף היותם גרושים, מתגוררים תחת אותה קורת גג. סיטואציה שכזו, מטבעה יש בה כדי לזמן קונפליקטים, אך אין בה כדי להצדיק, בכל דרך שהיא, את התנהלותו של הנאשם. תחילתם של האירועים בדרישתו של הנאשם מן המתלוננת, אשר כאמור, כבר אינה בת-זוג, שתיתן לו כסף. מטרת הכספים היתה לצורך רכישת אלוהול ולא לצורך מטרה משותפת, כחלק מכלכלת הבית.

סירוב זה הביא את הנאשם להפנות איומים קשים כלפי המתלוננת, בכללם אמירה שירצח אותה, ודוק, אמירות אלו מושמעות בין אם הנאשם מצוי תחת השפעת אלוהול ובין אם לאו, וזאת כאמור בסעיפים 3 ו-4 לעובדות כתב האישום. על-פי המתואר, לאחר שיצא הנאשם וחזר כשהוא תחת השפעת אלוהול, שב ואיים על המתלוננת בכך שירצח אותה, וכי הוא אינו מפחד להיכנס לאלוהול.

הנאשם אף מגדיל לעשות ומאיים על המתלוננת כי במידה שיקום בלילה ויגלה שלא כיסתה אותו עם השמיכה היא לא תתעורר והוא ידקור אותה עם סכין. מעבר לחומרה הרבה הגלומה באמירות המילוליות, יש בדברים אלו כדי ללמד על תפיסת הזוגיות המעוותת של הנאשם, והאופן שבו זה רואה את המחויבות של המתלוננת כלפיו במסגרת מערכת היחסים ביניהם.

בבואו של בית המשפט לבחון את חומרת האיומים יש ליתן הדעת גם למיהות המאיים והאם אלו נותרו בגדר אמירות מילוליות בלבד. בענייננו, כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, הנאשם הוכיח פעם אחר פעם כי איומים אלו במהרה הופכים לכדי אלימות של ממש, ומכאן גם המורא שיש באמירות אלו להטיל על המתלוננת ועל יתרת בני המשפחה.

גם בתיק דנן הנאשם אינו מסתפק באמירות ולאחר פרק זמן קצר תוקף את המתלוננת בכך שאוחז בה בשמלתה בידו

האחת ובידו האחרת חובט בה בראשה וסוטר לה על לחיה. בגין תקיפה זו נגרמה למתלוננת חבלה בדמות אדמומיות ונפיחות קלה באזור לחי ימין.

גם אם אלימות זו אינה במדרג הגבוה אין לדבר על אלימות במדרג הנמוך. חבטה בראש היא לכשעצמה יכול ותביא לתוצאות קשות, וזאת בנפרד מהפגיעה המובנית בכבודה של המתלוננת וההשפלה אותה היא חשה, בשעה שמוצאת עצמה מותקפת באופן ברוטאלי אך בשל סירובה להיענות לגחמותיו של הנאשם.

זאת ביחס לנסיבות ביצוע העבירה. מעבר לכך, וביתר שאת, מדובר במי שלחובתו חמש הרשעות קודמות **כולן נסובות סביב עבירות של איומים ותקיפה כלפי בת-זוג או בן-משפחה.**

בשנת 2003 הורשע הנאשם בעבירות של תקיפה בת-זוג, תקיפה סתם, איומים והפרעה לשוטר, ובית המשפט השית על הנאשם עונש שיקומי בדמות 200 שעות של"צ וצו מבחן. **בשנת 2005** הורשע הנאשם שוב בעבירות של תקיפת בת-זוג הגורמת חבלה של ממש, וגם במקרה זה בית המשפט מסתפק בעונש מתון של מאסר מותנה בלבד. הנאשם לא משכיל להבין גישה זו של בית המשפט, והנה כי כן מורשע בשלישית **בשנת 2008**, בעבירות של ניסיון תקיפת בת-זוג, איומים, תקיפה סתם, הדחה באיומים ובכוח. בתיק זה הנאשם נשלח למאסר בן תשעה חודשים לצד עונש צופה פני עתיד. חרף כך, הנאשם שב וחוטא בפעם הרביעית בעבירות תקיפה סתם, תקיפת שוטר ואיומים, ובשנת 2011 נגזרים עליו 12 חודשים מאסר בפועל.

אך ביום 21.1.15 גזר מותב זה על הנאשם עונש בן שישה חודשים מאסר בפועל בגין ניסיון תקיפת בת-זוג, המתלוננת בתיק זה. ערעור שהוגש על חומרת העונש התקבל בחלקו, ובית המשפט המחוזי הקל עימו והסתפק בעונש של ארבעה חודשים מאסר בפועל.

כשזו תמונת הדברים, הרי שיש לתת משקל משמעותי לשיקולי הרתעת היחיד. גם אם אין עבר פלילי זה מצדיק החמרה, כאמור בסעיף 40 לחוק העונשין, הרצידיוויזם במעשיו, כאשר בכל הפעמים מדובר על אותה עבירה כלפי אותה מתלוננת, מצדיק החמרה משמעותית בעונשו של הנאשם. לא ניתן להתעלם מהפגיעה המצטברת בכבודה ובחייה של המתלוננת שחדשות לבקרים מוצאת עצמה מותקפת ומושפלת על-ידי הנאשם.

כשזו תמונת הדברים, אין פליאה אפוא שבתו של הנאשם "הרימה ידיים", השלימה עם כך שאביה לא יחלים מאותה התמכרות לאלכוהול, והביעה את חששה הרב שישוב ויפגע באמה בעתיד ובצורה קשה יותר.

בתיק זה אין לדבר על הליכי שיקום. הגם שלא הוגש תסקיר עולה במובהק כי לנאשם בעיית התמכרות קשה לאלכוהול שנתרה ללא כל מענה, ומשכך, בהצטרף לרישום הפלילי של הנאשם, רמת הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק הינה גבוהה. יש להצר על כך שחרף הרשעותיו פעם אחר פעם בעבירות אלימות כלפי המתלוננת זה מוסר בדבריו לעונש כי המתלוננת היא זו שאחראית בעקיפין למעשיו, וזאת על-ידי כך שבכוונת מכוון מנסה להוציאו משיקול דעתו ולהביאו לכדי אלימות, והכול על מנת להרחיקו מביתם המשותף. לא למותר לציין שאין לדבר על שלמות התא המשפחתי, ודברי

המתלוננת ובתה מדברים בעד עצמם ועל רצונן לחיות את חייהן בשלווה ובריחוק מהנאשם.

מנגד, יש לקחת בחשבון, כנקודת אור כמעט יחידה, את הודאתו של הנאשם, אשר יש בה כדי לחסוך בזמן שיפוטי יקר, ובהסתייגויות שפורטו לעיל גם ללמד על הבעת חרטה מסוימת. עוד יילקח בחשבון גילו של הנאשם, שהינו כבן 66, על ההשפעה של מאסר ומעצר בגיל שכזה. הודאה זו תילקח בחשבון גם לעניין חפיפתם של המאסרים המותנים, אשר ברגיל יש להפעילם במצטבר לכל עונש אחר.

סוף דבר

מכל המקובץ לעיל הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 14 חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו, 2.6.15;

ב. מורה על הפעלת המאסרים המותנים שנגזרו על הנאשם בת"פ 31154-12-14 בני 5 ו-10 חודשים בחופף אחד לשני ובמצטבר באופן חלקי לעונש עליו הוריתי בסעיף א' לעיל, כך שחמישה חודשים מהם יהיו במצטבר לעונש המאסר עליו הוריתי בסעיף א' והיתרה במצטבר. סך-הכול יהיה על הנאשם לרצות 19 חודשים מאסר בפועל, שיימנו מיום מעצרו, 2.6.15;

ג. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון לרבות עבירת איומים;

ד. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתן צו כללי למוצגים.

ניתן והודע היום, ח' באדר א' התשע"ו, 17/2/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט